

Zomerakties 1998 : waarnemers in de wolken?

Carl Johannink ¹

1. Schiefestrasse 36, D 48599 Gronau, Duitsland

De bekende Hollandse wisselvalligheid in het weer was dit jaar terug van weggeweest.

Vele nachten gingen bewolkt, of deels bewolkt verloren. Een wat betere periode begin augustus viel nagenoeg samen met de volle maan. Dus de oogst van deze actie is wat bescheiden.

We beginnen in de nacht van 21/22 juli: Arnold en Carl draaien ruim twee uur onder een goed heldere hemel. Ze zagen meest zwakke meteoren, waaronder een mogelijke 'splinter' van de planetoïde 1997 BR. Sporadische meteoren werden ingetekend door Carl (evenals in de daarop volgende nachten tot aan het maximum der Perseïden)..

De volgende avond zag het er aanvankelijk tamelijk 'zompig' uit. Extra jammer voor Reinder Bouma die de moeite had genomen om af te zakken uit het Groningse om met de 40cm te stoeien. Rond middernacht werd het toch beter en konden we bijna drie uur draaien. Een Capricornide van nul in Pegasus was het hoogtepunt.

De volgende nacht ging in bewolking ten onder, maar de vrijdagavond belooft veel goeds.

Helaas weten we dan wel dat de discotheek aan staat te Lattrop, dus namen we vanuit de tuin van Arnold in Denekamp waar. Goed alternatief op nog geen 100 meter van mijn oude woning. Geheel onverwacht kregen we te maken met wolkenvelden die ons een gedwongen pauze van een uur oplegden, maar daarvoor en daarna liep het prima. Jammer genoeg weinig helderen. Na een goede 'nachtrust' volgde een dag en avond met veel cirrus, zodat velen twijfelden of er wel kon worden waargenomen. Uiteindelijk konden Ralf en het eerder genoemde duo wel wat doen, maar rond 23:30 UT was het gedaan met de pret.

Behoudens enkele kortstondige opklaringen in de nacht van 30 op 31 juli, waren er geen waarnemingen meer deze maand. Zondagavond 2 augustus was de eerstvolgende gelegenheid. Op het terras van de sterrenwacht kon Carl bij aankomst dankzij de maan de gezichten herkennen van Rita en Adrian Verhoeff (terug van vakantie), Ralf Mulder en Arnold Tukkers.

Het was een leuk nachtje met als hoogtepunt een Aquaride van -1. Eventjes dreigden wolken de zaak te bederven, maar die losten toch weer op.

Daarna stoorde de maan te sterk; maar niet te sterk voor Arnold en Rita, die gingen stug door. Ondergetekende ging een weekje richting Elzas om wat cultuur en wijn te snuiven, en kwam op 11 augustus terug in een zeer warm Nederland.

Over de nachten 11/12, 12/13 en 13/14 augustus kunnen we kort zijn: er kwam elke avond kort na aanvang van de waarnemingen bewolking opzetten. Alleen in de nacht 12/13 werd het na ruim een uur weer helder: de doorzetters Arnold, Rita en Frank hadden gelijk.. Maar toen was de Maan ook al ruimschoots op. Weinig resultaten dus uit deze periode.

Wat al geruime tijd opviel was dat het weliswaar fraai is om satellietfoto's ter beschikking te hebben, maar ze zijn niet altijd bruikbaar. De opnamen van Strassburg zijn schitterend, maar die krijg je maar twee keer per dag. Dun-dee stopt soms ook al voor 17 uur UT, en de kwaliteit van de half uurlijkse opnamen van Nottingham is 'kantje boord': als je de opnamen van Nottingham rond 22 uur UT op 12 augustus bekijkt, dan kun je je niet voorstellen dat het vage wolkje (je moet bijna twee keer kijken om te zien dat er iets is) op die opname voor 1.5 uur bewolking kan zorgen. De opnamen

van de andere twee stations waren op die dag voor deze situatie absoluut onbruikbaar, daar de laatst bruikbare opname ruim 6 uur voor middernacht lagen.

De eerste noemenswaardige avond werd zaterdagavond 15 augustus. Een koufront passeerde Nederland in de middag en avond. Bij ons begon het rond 21 uur UT op te klaren. We kregen een fantastisch heldere nacht voorgeschoteld met helaas matige tot minder dan matige meteorenactiviteit. Op het dakterras waren de 'sterrenkids' onder begeleiding van Arnold aan het waarnemen. Een achttal jongeren in de leeftijd van 7 a 10 jaar mochten die avond 'vallende sterren' bekijken: dat was wat. Carl en Romke die beneden lagen hoorden bij elke meteor een gejuich vanaf het terras (Arnold juichte het hardst ...).

Na twee nachtjes rust kon het zo langzamerhand bekende trio weer toeslaan. De nacht 18/19 augustus werd er een die van begin tot eind knalhelder was, en zonder maanlicht. De activiteit van de meteoren was behoorlijk, dankzij de hoge grensmagnitude van 6.5 voor ondergetekende: dan moeten Marco en Koen hier ervaringsgewijs nog wel enkele tienden 'dieper' gekomen zijn. Na een marathonzitting van 6 uur beëindigden we de nacht met een blik op de Maan en Venus. Dit keer waren de waarnemers in de wolken ...

Na deze nacht liep het zomerweer in Nederland langzaam ten einde, en daarmee ook het waarnemen vanuit Lattrop in deze periode.

Maar er volgen nog meer nachten dit jaar.